

gospodarske, obertnijske in národske.

Izhajajo vsako sredo in saboto. Veljajo za celo leto po pošti 4 fl., sicer 3 fl.; za pol leta 2 fl. po pošti, sicer 1 fl. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 4. februarija 1857.

Za 30 krajcarjev

najlepša živina ali najboljše kmetijsko orodje!

Kaj pa je spet to? — bo marsikdo naših bravcev rekel, bravši nadpis teh verstic — je pač kaka smešnica za pustni čas?

Ni ne pustnica, ampak gola resnica. Da! za pol goldinarja se more dobiti lepo govedo, žlahna ovca, zalo prase, dober plug nove sorte, urna mlativnica ali kakošna druga imenitna mašina ali kmetijsko orodje, in sicer takole:

Našim bravcem je dobro znano, da v kratkem (mesca majnika) bo na Dunaji vélika razstava mnogoverstne živine, kmetijskih in gojzdnih pridelkov in mnogoverstnega kmetijskega orodja in mašin iz vseh dežel našega cesarstva. Slavna dunajska kmetijska družba bo napravila to imenitno razstavo, in visoko ministerstvo jo podpira na vso moč; za to ji je podarilo pripomočkov v dnarjih in verh tega še dovolilo, da vse, kar se odkodar koli bo poslalo v razstavo, se bo tje in nazaj po železnicah peljalo zastonj.

Da se ta razstava v spominu tudi tistih ohrani, ki niso imeli nič v razstavo poslati, je kmetijska družba osnovala loterijo, v kateri more, kdor si eno ali več srečk (lozov) po 30 krajc. kupi in je s svojo srečko srečen, lepega bika, zalo kravo, koristno orodje ali kaj drugega dobiti, in sicer takole:

Kmetijska družba je naredila 50.000 srečk (lozov) in jih prodaja po 30 krajc. S tem, kar bo za srečke skupila, bo kupila v razstavi živine ali kmetijskih mašin in orodja, in to bojo dobitki. Kdor bo tako srečen, da bo njegova srečka, kakor številke v navadni loteriji, kaj zadela, bo dobil to ali uno, kakor smo gori rekli. Ako spečá družba vseh 50.000 srečk, bo skupila 25.000 gold. in s tem bo mogla sila veliko stvari kupiti in toliko več bo dobitkov. Kar jih pa morebiti ne bo poprodala, vse tiste bo pahnila iz loterije, in to kaže, da je upanja veliko, kaj zadeti.

Ker je želeti, da bi vsaka dežela dobila kaj lepih spominkov iz dunajske razstave, je kmetijska družba vsake dežele si naročila nokoliko srečk (krajnska 300; če pa te kmali spečá, bo pisala še po več) in jih prodaja vsakemu, kdor koli hoče, po 30 krajc.

Kdor tedaj želí eno, dvě ali kolikor koli takih srečk po 30 krajc. kupiti, naj se oberne do svoje kmetijske družbe.

Krajnska družba jih prodaja v Ljubljani v svoji pisarnici v Salendrovih ulicah Nr. 195 nad Bregom; po deželi se dobé pri sledečih gosp. predstojnikih kmetijskih podružnic: v Mengšu pri gosp. fajmostru Kuraltu, — v Krajnji pri gosp. Konr. Loker-ji, — v Radoljci pri gosp. tehantu Vovku, — v Teržiču pri gosp. okrajnemu predstojniku baronu Aichelburgu, — v Ribnici pri gosp. J. Rudešu, lastniku grajšine, — v Mali vasi pri gosp. Santo Treo-tu, vlast. grajš., — v Draškovcu pri Ferd. Trenc-u, vlast. grajš., — v Novem mestu pri gosp. proštu J. Arko-tu, — v Kočevji pri gosp. fajm. J. Jonke-tu, v Metliki pri gosp. J. Kapele-tu, grajš. oskerbniku, — v Planini pri gosp. Mat. Koren-u, v Postojni pri gosp. A. Kurcu, tehantu, — v Bistrici pri

tehantu gosp. A. Grašic-u, — v Vipavi pri gosp. tehantu Gabrijan-u in v Šireh pri gosp. fajm. Majniku.

Kdor pa, odkodar koli, kmetijski družbi v Ljubljano po teh srečk piše, prosimo, naj pismo frankira in v pismo še 2 krajc. položi za recepis, ki se mora za dnarno pismo plačati, ker družba mora za vsako srečko celih 30 krajc. na Dunaj odrajtati, in se tedaj s plačilom recepisa ne more v škodo nesti. — Zadnji čas za naročila srečk je do vélike noči.

Po „Novicah“ se bo potem vse zvedilo: kdo je kaj v ti loteriji zadel in kaj. Že naprej se veselimo, ako nas doletí sreča, da nam bojo pritirali kako žlahno kravico ali kako dobro orodje po železnici iz razstave na dom!

Malahovskova furnirnica.

Za mizarje kaj novega dobrega.

Gosp. Malahovski v Ljubljani, kateri si je že zdavnej dobro ime pridobil v izdelovanji orgel in kterega že zavolj njegovih v šolah pridobljenih vednost ne smemo v versto rabotnih rokodelcev staviti, je napravil mašino za furnire delati, ktera je zavolj nje pripravne postave in ličnega in hitrega dela toliko večje hvale vredna, ker si jo more za majhen dnar omisliti vsak mizar (tišlar), kateri potrebuje za svoje rokodelstvo lepih furnir. Tako pripravna je ta mašina, da jo po pravici zameremo pravo igračico imenovati in da se ne spomnimo, da bi bili že kje enake vidili. Toliko raji tedaj gosp. Malahovskemu verjamemo, da je ni nikjer posnel, ampak da jo je po svoji glavi iznova napravil, ker vselej radi slišimo, ako tudi kdo naših domačincov kaj koristnega na dan spravi. Zatega voljo pa se vendar ne prederznemo, prav za gotovo to mašino čisto novo znajdbo imenovati, ker naša mašinarska vednost ne sega tako dalječ, da bi vse mašine poznali, ki so dosihmal znajdene na svetu; večkrat se je že primerilo, da je kdo po svoji lastni bistri glavi, brez vsega izgleda in brez posnetka, kaj znaj del, češ, da je novo; pa je bilo vendar že kje drugod znano.

Naj pa je Malahovskova furnirnica čisto nova znajdba ali ne (če je, tolikanj večja čast za mojstra!) — to je gotovo, da je velike hvale vredna in da bo mizarjem kaj všečna mašina, ktera ne potrebuje ne sopara ne vode, da bi jo gonila, — ne velikega prostora in ne močnih delavcov, — ampak v vsaki majhni delavnišnici lahko stojí, po dveh šinich teče kakor železnica, in vsak, kakih 15 ali 16 let star fantè jo lahko goni in si s tem delom na dan poldrugi goldinar čistega plačila brez posebnega truda prisluzi.

Mašina teče na dveh šinah, po kterih se z rokama goni kakor navadna monga tje pa sem; lih v sredi je žaga ali pila v štirivoglatnem stališu, v ktero se odzgoraj doli postavi hlod, iz kterega hoče mizar furnire rezati. Kakor pila ali žaga, sem ter tje gonjena, reže hlod od spod navzgor, tako ga mašina sama v eno mero pritiska doli na pilo, dokler ni hlod skozi in skozi prežagan in furnira narejena. Da si pa zamore mizar rezati furnir vsakoršne debelosti, prav tanke ali pa močnejše, ima mašina upravnika (regulatorja) s 7 vertili. Kakor ga zasučesh, tako ti réže potem pila furnire tanjše ali debelejše.